

Spreektekst Perspectiefnota 3 juni 2019

Voorzitter,

Allereerst wil de SP GS en de ambtenaren, die onder stoom en kokend water nog even het coalitieakkoord hebben moeten verwerken, bedanken voor deze perspectiefnota.

Voorzitter, dan nu de perspectiefnota.

Het heet een perspectiefnota maar de SP ziet er weinig perspectief in staan. Het coalitieakkoord is er wel in opgenomen maar we zien nog steeds weinig concrete plannen. Wij snappen dat de tijd ook wel erg kort was tussen het presenteren van het coalitieakkoord en deze perspectiefnota. Ook begrijpen wij dat, in zo'n korte tijd, vage plannen omzetten in concrete best lastig is. Maar de SP mist toch de ambitie.

Je verwacht van een college dat gaat regeren in een periode waarin veel grote programma's, op gebied van mobiliteit, OV en duurzaamheid moeten worden aangezwengeld een hoger ambitieniveau.

Gelderland heeft meer dan voldoende middelen om voorop te kunnen lopen in het aanpakken van grote vraagstukken. Die middelen worden zeer beperkt ingezet en daarmee geven we niet het goede voorbeeld aan de inwoners van Gelderland.

Voorzitter, wij zullen per programma de perspectiefnota doorlopen en een aantal voor ons in het oog springende onderwerpen benoemen.

Programma 1) Samen voor Gelderland.

We lezen in de perspectiefnota dat GS lef, ondernemingsdrift en partnerschap wil laten zien en steviger wil inzetten op strategische ondersteuning van gemeenten. Hoe zorgt GS ervoor dat ambtenaren mee kunnen in deze opgave? Dit vraagt namelijk een totaal andere wijze van werken die past bij deze tijd maar die niet elke werknemer gegeven is. Hoe gaat de Provincie als werkgever daarmee om? Welke vorm van leiderschap past daarbij en hoe wordt het management daarin meegenomen en begeleid?

De SP is van mening dat investeren in ambtenaren in deze van groot belang is.

Programma 2) Duurzaam.

'We willen de inzet vergroten', 'we ondersteunen de vorming van de Ressen zowel 'bestuurlijk en ambtelijk' stelt GS. Maar wat gaat GS nu echt concreet doen? Kom met concrete plannen, zeker in deze tijden van grote vraagstukken!

Programma 3) Natuur en Cultuur

Gelderland is een mooie groene provincie. Dat wil de SP net als GS graag zo houden. We zien dat er verschillende keuzes worden gemaakt waar de SP zich volledig in kan vinden.

De SP kan zich bijvoorbeeld heel goed vinden in het plan om meer bos te creëren. Het 100.000 bomen actieplan dat gelijk staat aan 20 hectare bos. Maar ook dat er een stevig investeringsbudget beschikbaar is voor boeren die willen overstappen naar een duurzamere boerenbedrijf.

De SP is een grote voorstander van meer kleinere boerenbedrijven in plaats van de mega bedrijven die we laatste jaren er alleen maar bij hebben zien komen. Ook moeten boeren, volgens de SP een eerlijkere prijs krijgen voor hun product.

Cultuur

Willen we een breed aanbod op het gebied van sport en cultuur handhaven in Gelderland, wetende dat gemeenten hier waarschijnlijk geen prioriteit aan kunnen geven de komende jaren, dan zullen we iets moeten doen. Financiële ondersteuning vanuit de Provincie zal gezien worden als het opvangen van tekorten van niet provinciale taken, en is daarom geen optie. De SP vraagt GS welk plan er ligt om hier een oplossing voor te vinden. Gaan we doelstellingen op het gebied van sport, kunst en cultuur op creatieve andere wijze realiseren? Behoort het vergroten van de budgettaire ruimte van gemeenten tot de opties, en zijn er wellicht meer manieren om gemeenten tegemoet te komen? Of gaat GS toch een actieve lobby voeren in Den Haag voor adequate compensatie van gemeenten voor taken in het sociaal domein, om gemeentelijke kaalslag op andere terreinen tegen te gaan? De SP ziet graag een plan en dient daarom samen met de Partij voor de Dieren en 50plus een motie hiervoor in.

Programma 4) Gezond, schoon, veilig en welvarend

Wat de SP opvalt, is dat Steengoed Benutten 'Nieuw Noaberschap' wordt. Alles wat onder leefbaarheid valt moet in dit programma worden opgenomen. Het Duizend Dingen Doekje voor leefbaarheidsproblemen en daar gaan we er in de toekomst nogal wat van krijgen.

Maar waarom een goed werkend programma uitbreiden met alle problemen van steden, wijken en dorpen?

Steengoed benutten werkte prima en is te belangrijk om op te laten gaan in een bredere werkwijze 'Nieuw Naoberschap'. Gelderland staat voor een grote opgave bestaande woningen te renoveren en isoleren en betaalbare duurzame nieuwbouw te ontwikkelen. Dit in een breder programma op nemen, hoe belangrijk leefbaarheid ook is, zorgt alleen maar voor verwatering van doelen en budgetten. Daarom dient de SP een amendement in.

De SP is blij dat GS inziet dat er voldoende woningen in alle segmenten, dure koop, middel dure huur, goedkope koop en betaalbare en sociale woningbouw bij moet komen. En dat uiteindelijk alle woningen klimaat- en energieneutraal moeten zijn. Alleen rijst ons de vraag hoe het college dit concreet wil gaan bewerkstelligen! Met het maken van afspraken en het opstellen van woonagenda's ben je er nog niet. Graag een reactie van GS.

Programma 5) Economie en Mobiliteit

Pappen en nathouden dat is de eerste gedachte die bij de SP opkomt. Alle projecten van het vorige college voeren we verder uit. Er zijn geen nieuwe projecten toegevoegd. Infrastructuur projecten

kennen een voorbereidingstijd van ongeveer 10 à 15 jaar. Gaat dat nu betekenen dat rond 2030 Gelderland letterlijk stil staat? En gaan we alleen nog onderhouden wat we hebben?

De SP kijkt uit naar de integrale visie mobiliteit en dat ook de samenleving hierbij betrokken gaat worden. Wij willen alvast iets meegeven voor de visie. Zorg dat het openbaar vervoer beter toegankelijk wordt voor mensen met een fysieke handicap. Zo zijn er nog steeds treinstations en bushaltes die niet of moeilijk bereikbaar zijn voor mensen in een rolstoel of met een rollator. Het geeft deze groep mensen zoveel vrijheid om zonder al te veel hulp zelfstandig te kunnen reizen. Iets om over na te denken.

De provincie moet bedrijven stimuleren om goede werkomstandigheden te bieden en tegelijkertijd concurrerend te blijven. Hier zouden technische innovaties wellicht veel kunnen betekenen. Tegelijkertijd zien we dat er nog steeds Gelderlanders thuis zitten zonder werk. Welke rol ziet GS voor zichzelf om deze mensen te laten participeren op de arbeidsmarkt voor een eerlijk salaris? Ook hier graag een reactie van GS!

Voorzitter, tot slot.

De SP hoopt in de begroting 2020 meer echte ambities terug te zien. Meer concrete voorstellen. Ook wil de SP het volgende aan GS meegeven: Op sommige vlakken kun je als college, GS, best wat dwingender zijn richting gemeenten en bedrijven. Zeker op het gebied van woningbouw en duurzaamheid.